

Üniversiteye Yeni Başlayan Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Yaratıcı Drama ile Uygulanan Oryantasyon Programı Hakkındaki Görüşleri¹

Nurbanu ŞEREN²

Öz

Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunlardan biri olan uyum problemlerinin üstesinden gelmek amacıyla oryantasyon programları hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Oryantasyon programlarında kullanılacak etkin yöntemlerden biri de yaratıcı dramadır. Çünkü yaratıcı dramanın amaçlarından kendini tanıma, gerçekleştirme ve başkalarıyla iletişim becerisi geliştirme, iş birliği yapabilme-birlikte çalışma becerisi geliştirme; oryantasyon programının kazanımlarını da karşılamaktadır. Bu çalışmada üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yaratıcı drama etkinlikleri ile uygulanan oryantasyon programının etkililiği hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenolojik desen kullanılmıştır. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Akdeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinde Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıfa başlayan 30 gönüllü öğrenci, araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Yaratıcı drama etkinlikleri “Tanışma, İletişim ve Etkileşim”, “Güven ve Uyum” ile “Üniversite ve Eğitim Fakültesini Tanıma” olmak üzere üç atölyede okulun açıldığı ilk üç gün boyunca toplam 16 saat sürmüştür. Etkinlikler uzman görüşü dahilinde planlanmış ve drama lideri/öğretmeni olan araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak iki açık uçlu sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler fenomenolojik kodlama yapılarak analiz edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin en başta oryantasyon programına dair olumsuz düşüncelere ve önyargılara sahip oldukları görülmüştür. Buna rağmen yaratıcı drama etkinlikleri ile uygulanan oryantasyon programının öğrencilerin kişisel özelliklerine katkı sağladığı, tanıma ve uyum sürecini kolaylaştırdığı, öğretmenlik mesleğini ve yaratıcı dramayı benimseme konusunda faydalı olduğuna dair görüşler ortaya konulmuştur. Uygulamanın sonunda yaratıcı drama yönteminin oryantasyon programının amaçlarına ulaşmada etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni adayları, Yaratıcı drama, Oryantasyon.

Atıf İçin / For Citation: Şeren, N. (2021). Üniversiteye Yeni Başlayan Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Yaratıcı Drama ile Uygulanan Oryantasyon Programı Hakkındaki Görüşleri. Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi – USBED Cilt/Volume 3, Sayı/Issue 5, 239-256 <https://dergipark.org.tr/pub/usbed>

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi
Gönderilme Tarihi / Submission Date: 14.03.2021
Kabul Tarihi / Accepted Date: 12.05.2021

¹ Bu makale 26-28 Ekim 2019 tarihlerinde Samsun’da gerçekleştirilen Uluslararası 100. Yıl Eğitim Sempozyumu adlı kongrede sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş. Gör.; Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Türkiye.
E-mail: nurbanuseren@gmail.com ORCID: 0000-0002-0119-1684

The Views of the Students Who Newly Started Training at the Department of Primary School Teaching at University about Orientation Program Applied with Creative Drama Activities

Abstract

Students who newly started university confront many different problems. Adaptation problems are the most common of them. University orientation programs are prepared and applied for the students to overcome all these problems. Creative drama is one of the most effective methods of orientation programs. The objectives of creative drama such as self knowledge, self realisation, developing communication skill with the others, and cooperation-developing working together, also provide the gains of orientation programs. In this study, it was aimed at finding out the views of the students who newly started training at the department of primary school teaching at university about orientation program applied with creative drama activities. Phenomenological research design was used in the study. The tool of this research consisted of 30 voluntary students starting the first grade at the department of primary school teaching at a state university in the Mediterranean Region in 2018-2019 academic year. Creative drama activities took 16 hours totally at three workshops, under the titles of “Meeting, Communication and Interaction”, “Confidence and Adaptation” and “Recognizing the University and Faculty of Education” during the first three days. Activities were planned according to the experts’ opinion and worked out by the researcher, a drama leader/instructor. Structured interview form including two open-ended questions was used as data collection tool. Data were analyzed by using content analysis method. It was observed that students, at first, had some negative thoughts and prejudices about orientation program when we examined the findings of the study. Nevertheless, it was obtained that orientation program which was applied with creative drama activities contributed to the students’ personal characteristics, eased the recognition and adaptation process and was helpful about adapting teaching profession and creative drama. It can be commented that the method of creative drama is efficient at the fruition of the objectives of the research.

Keywords: Primary school teaching, Creative drama, Orientation.

GİRİŞ

İnsan, yaşamı boyunca sosyal hayata dâhil olmak zorundadır ve böylece birçok yeni ortamda bulunur. Her yeni ortam beraberinde çeşitli zorlukları getirir. Bu zorlukların üstesinden gelebilmek için kişinin öncelikle bulunduğu ortama uyum sağlaması gereklidir. Uyum sağlayan bireyler, toplumda huzur içinde yaşamının ilk adımını atmış olur. Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler, kendilerini tamamen yabancı oldukları bir sosyal ortam içerisinde bulurlar. İlgili alan yazın incelendiğinde üniversitenin ilk yıllarında öğrencilerin sosyal, duygusal, akademik ve kişisel olarak çeşitli uyum problemleri yaşadıkları görülmektedir (Baker, McNeil ve Sıryk, 1985; Gerdes ve Mallinckrodt, 1994; Karahan, Sardoğan, Özkamalı ve Dicle, 2005; Sevim ve Yalçın,

2006). Uyum sürecinde yaşanan problemler devam ettikçe öğrencilerin eğitim hayatı olumsuz bir şekilde etkilenmekte ve bu durum öğrencinin okuldan ayrılmasına kadar gidebilmektedir (Beekhoven, De Song ve Van Hout, 2004). Bu nedenle öğrencilerin uyum sağlama sürecini kişisel ve sosyal açılardan kolaylaştırmak için oryantasyon hizmetlerinden faydalanılmaktadır.

Ceyhan (1995) oryantasyonu “yeni bir işe, yeni bir okula, üniversiteye giren kişinin çevresine, işine, okuluna alışabilmesi için bulunduğu iş ya da okul çevresinde bulunan yetkililer tarafından hazırlanan özel ve oldukça kısa süreli bir eğitim programı” olarak tanımlamaktadır. Bu noktada üniversiteye yeni başlayan öğrencilere yönelik oryantasyon programlarının uygulanması, onların karşılaşacakları birtakım problemlerin üstesinden gelebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Oryantasyon programlarında kullanılacak en etkili yöntemlerden biri de yaratıcı dramadır. Çünkü yaratıcı drama sayesinde yapılandırmacı yaklaşımın gerektirdiği gibi yaparak-yaşayarak ve aktif olarak öğrenme gerçekleşir. Adıgüzel (2017) yaratıcı dramayı genel olarak şu şekilde tanımlamıştır: “Bir grubu oluşturan üyelerin yaşam deneyimlerinden yola çıkarak bir amacın, düşüncenin, doğaçlama, rol oynama vb. tekniklerden yararlanarak canlandırılmasıdır. Bu canlandırma süreçleri deneyimli bir eğitmen eşliğinde yürütülürken kendiliğindenliğe, şimdi ve burada ilkesine, -miş gibi yapmaya dayalıdır ve yaratıcı drama, oyunun genel özelliklerinden doğrudan yararlanır.”

Yaratıcı dramanın amaçları yaratıcılığı ve hayal gücünü geliştirme; kendini tanıma, gerçekleştirme ve başkalarıyla iletişim becerisini geliştirme; demokratik tutum ve davranış geliştirme; estetik davranışlar geliştirme; eleştirel ve bağımsız düşünebilme becerisi geliştirme; iş birliği yapabilme ve birlikte çalışma becerisi geliştirme; sosyal duyarlılık yaratma; duygunun sağlıklı bir biçimde boşalımı ve kontrolü; dil gelişimi, sözel ve sözel olmayan ifade becerisini geliştirme olarak yer almaktadır (Adıgüzel, 2017). Bu amaçlar içerisinde özellikle kendini tanıma, gerçekleştirme ve başkalarıyla iletişim becerisi geliştirme, iş birliği yapabilme-birlikte çalışma becerisi geliştirme; oryantasyon programının kazanımlarını da karşılamaktadır (Akhan, Acar ve Güngör, 2018).

Literatüre bakıldığında yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı birçok araştırmada etkili sonuçlara ulaşılmıştır. Yaratıcı drama yönteminin benlik kavramının olumlu yönde etkilenmesinde (Antepli, Haktanır ve Cihangir, 2000), korku, kaygı ve endişenin azalmasında (Demir, 2019), sosyal iletişim (Akoğuz, 2002; Batdı ve Elaldı, 2020; Giaitzis, 2007), problem çözme (Köseoğlu, 2006), dil ve anlatım becerilerinin geliştirilmesinde (Ünsal, 2005), empati kurmayı sağlamada (Aykaç ve Aykaç, 2019), öğrenci memnuniyetinin artmasında (Aykaç, 2007), hem derse yönelik (Günaydın, 2008) hem eğitim ile okula yönelim konusunda tutumların artmasında (Genç, 2004), öğrenmede kalıcılığın artırılması ve olumlu motivasyon sağlanmasında (Şimşek ve Aylıkçı, 2001), öğrenmenin eğlenceli hale gelerek (Debre, 2008) ders başarısında artış gözlemlenmesinde (Altıkulaç, 2008; Evin, 2009; Kartal, 2009), iş birliği oluşturmada (Dodwell, 2002), psikolojik gelişim (Hui ve Lau, 2006) ve sosyal becerilerin gelişmesinde (Kaya, 2011) etkili olduğu görülmektedir.

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yaratıcı drama etkinlikleri ile uygulanan oryantasyon programı hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin oryantasyon programı hakkındaki görüşleri nelerdir?
2. Üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yaratıcı drama ile uygulanan oryantasyon programı hakkındaki görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerine yaratıcı drama ile oryantasyon programı uygulanarak bu öğrencilerin uygulama hakkındaki görüşlerine başvurulduğu için fenomenolojik desen benimsenmiştir. Fenomenolojik desene göre araştırmacı bir olgu

hakkında katılımcıların deneyimlerinin onlara ne ifade ettiğini ortaya çıkarmayı hedefler (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma Grubu

2018-2019 eğitim-öğretim yılında Akdeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinde, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda 1. sınıfa başlayan 30 gönüllü öğrenci, araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Öğrencilerin 9'u erkek, 21'i kadındır. Çalışma grubu oluşturulurken amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminde, literatürde yer alan veya araştırmacı tarafından belirlenen ölçüt/ölçütler bağlamında araştırma planlanır (Yıldırım ve Şimşek). Bu araştırmada da ölçüt, üniversiteye yeni başlama durumu olarak belirlenmiştir.

İşlem Basamakları

Araştırma, Akdeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde, 2018-2019 eğitim-öğretim yılının başladığı ilk hafta olan 24-26 Eylül 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencilerinden oluşan 30 kişilik grup, araştırmaya gönüllü olarak katılmıştır. Üç gün boyunca toplam 16 saat süren drama atölyeleri üç ana tema etrafında yapılandırılmıştır. Bunlar "Tanışma, İletişim ve Etkileşim", "Güven ve Uyum" ile "Üniversite ve Eğitim Fakültesini Tanıma" olarak belirlenmiştir. Atölyeler sabah ve öğleden sonra olmak üzere gün içerisinde iki ayrı oturum olarak yürütülmüştür. Uygulamaya ait atölye ve kazanımlar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Yaratıcı Drama Etkinlikleri ile Uygulanan Oryantasyon Programına Ait Kazanım Tablosu

ATÖLYE	OTURUM	KAZANIMLAR
Tanışma, İletişim ve Etkileşim Atölyesi	Tanışma Oturumu (24.08.2018-Sabah)	Sınıf arkadaşlarının genel özelliklerini (ad-soyad, fiziksel özellikler, memleket vb.) söyler. Çalışmalara gönüllü katılır. Grup arkadaşlarıyla iş birliği yapar.
	İletişim ve Etkileşim Oturumu (24.08.2018-Öğleden sonra)	Sınıf arkadaşlarıyla iletişim kurmaktan haz duyar. Sınıf arkadaşları ile iletişim ve etkileşimin önemini açıklar. Grup çalışmalarına istekle katılır.
Güven ve Uyum Atölyesi	Güven ve Uyum Oturumu (25.08.2018-Sabah)	Sınıf arkadaşlarına neden güven duyması gerektiğini açıklar. Arkadaşlarıyla iş birliği içinde çalışır. Grup ve sınıf arkadaşlarına güven duyan davranışlar sergiler. Grup ve sınıf arkadaşlarıyla uyumlu davranışlar sergiler.
Üniversite ve Eğitim Fakültesini Tanıma Atölyesi	Üniversiteyi Tanıma Oturumu (25.09.2018-Öğleden sonra)	Üniversite içindeki yaşam sahalarını tanıır. Üniversite içindeki yaşam sahalarını konumlandırır. Üniversite içindeki yaşam sahalarından nasıl yararlanacağını keşfeder.
	Eğitim Fakültesini tanıma oturumu (26.09.2018-Sabah)	Üniversitenin içerisinde yer alan eğitim fakültesini konumlandırır. Eğitim fakültesi personelini tanıır. Eğitim fakültesi binalarında yer alan birimlerin özelliklerini bilir.

Bölümü tanıma oturumu	Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanlarını tanıır.
(26.09.2018- Öğleden sonra)	Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanlarının alanlarını tanıır.
	Mekân krokisi etkinliğinde arkadaşlarıyla iş birliği yapar.

Uygulama sonunda öğrencilere araştırmada kullanılan ve iki açık uçlu sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu dağıtılmıştır. Görüşme formundan toplanan veriler fenomenolojik kodlama yöntemi ile analiz edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Formların araştırmaya uygunluğunun sağlanabilmesi için uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşme formu iki açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Bunlar aşağıda verilmiştir:

1. Oryantasyon programı kavramı size ne ifade etmektedir?
2. Yaratıcı drama etkinlikleri ile uygulanan oryantasyon programına ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Veri Analizi

Araştırmada elde edilen veriler fenomenolojik kodlama yoluyla analiz edilmiştir. Bu bağlamda ilk olarak çalışma grubundan elde edilen metinler üzerinde anahtar kelimelere yönelik ön kodlamalar yapılmıştır. İkinci olarak bu kodlar birbirleri ile anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde ilişkili temalar oluşturulmuştur. Son olarak ise bu çözümleme sonucunda ortaya çıkan ilişkiler yorumlanıp frekans ve yüzdeler alınarak tablo haline getirilmiş, çalışma grubunun doğrudan alıntılarına da yer verilmiştir. Bu aşamalar verileri fenomenolojik olarak azaltarak deneyimin özünü ortaya çıkarmayı amaçlar (Moustakas, 1994). Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak adına başka bir uzman tarafından da analizler yapılmış ve görüş birliğine varılmıştır.

BULGULAR

Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin oryantasyon kavramı hakkındaki görüşleri nelerdir?” şeklindedir. Bu alt probleme ait bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2.

Öğrencilerin Oryantasyon Programına Ait Görüşleri

Temalar	Kodlar	f	%
Çevresel Etkenler	Sıkıcı	21	70
	Kısa bir sunum	17	57
	Soğuk bir ortam	13	43
	Ciddi bir hoca	9	30
	Derse giriş	8	27
Kişisel Etkenler	Korku, Kaygı	7	23
	Yabancılık çekme	5	17
	Yalnızlık hissi	4	13

Tablo 2’de verilen bulgulara göre oryantasyon; öğrencilerde sıkıcı, kısa bir sunumdan ibaret olan, soğuk bir ortam oluşturan, içinde ciddi bir hocanın yer aldığı, derse giriş niteliği taşıyan, korku, kaygı, yabancılık ve yalnızlık gibi duygu durumlarını barındıran bir kavramdır. Öğrencilerin %70’i oryantasyonu sıkıcı bulduğunu ifade etmiş, %57’si kısa bir sunum olarak düşünmüş ve %43’ü soğuk bir ortam bulduğunu ifade etmiştir. Bu tema kapsamında Ö6 “Oryantasyon denince aklıma slayt eşliğinde sunum yapılan sıkıcı bir şey geliyor.” şeklinde yanıt verirken Ö11 de “Oryantasyon dediğimiz şey sıkıcı bir konuşmadan ibaret bence.” cümleleri ile sıkıldıkları bir ortam olduğunu vurgulamışlardır. Bunun yanında Ö13 “Aklımda canlanan şey soğuk bir karşılama, ciddi bir hocanın emir

cümleleri kurması.” şeklinde kendini ifade ederken Ö1 “Soğuk ve yalnız hissedeceğim bir ortam ve böyle bir ortamda kesinlikle yabancılık çekeceğimi düşünüyorum.” ve Ö3 “İçimde korkularla geleceğim etkinlik.” cümleleri ile oryantasyon programına karşı kötü duygular içerisinde olduklarını belirtmişlerdir. Örnek cümlelerden de anlaşılacağı üzere oryantasyon programının öğrencilerde çeşitli önyargılar oluşturduğu görülmektedir.

İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yaratıcı drama etkinlikleri ile uygulanan oryantasyon programına ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklindedir. Bu alt probleme ait bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3.

Öğrencilerin Yaratıcı Drama Etkinlikleri ile Uygulanan Oryantasyon Programına İlişkin Görüşleri

Temalar	Kodlar	f	%
Tanışma ve Uyum	Arkadaşları hızlı ve etkili tanıma	24	80
	Samimi, sıcak ortam	12	40
	Sosyalleşme	9	30
Kişisel Özellikler	Eğlenme	20	67
	Mutlu hissetme	15	50
	Korku/kaygıda azalma	5	17
	Özgüven	2	7
	Önyargıdan kurtulma	2	7
Öğretmenlik mesleğini tanıma/benimseme	Hocayı model alma	7	23
	Öğretmenliği sevme	3	10
	Bölümü sevme	2	7

Yaratıcı dramayı tanıma/benimseme	Dramayı farketme	8	27
	Oyun öğrenme ve uygulama	3	10

Tablo 3'e bakıldığında yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan oryantasyon programının öğrencilere olumlu şekilde yansıdığı görülmektedir. Uygulama sonrasında öğrencilerin %80'i arkadaşlarını hızlı ve etkili tanıdıklarını, %67'si oryantasyon programı boyunca çok eğlendiğini, %50'si süreç boyunca mutlu hissettiğini, %40'ı samimi/sıcak bir ortam bulduğunu, %30'u uygulamanın sosyalleşmelerine fayda sağladığını, %27'si dramayı fark ettiklerini, %23'ü hocayı model aldıklarını, %17'si korku ve kaygılarının azaldığını, %10'u öğretmenliği daha çok sevdiğini, çeşitli oyunlar öğrenerek nasıl uygulayabilecekleri hakkında fikir sahibi olduklarını, %7'si bölüme karşı olumlu tutum geliştirdiğini, özgüven geliştirdiklerini ve önyargıdan kurtulduklarını ifade etmişlerdir. Temalara ait bazı öğrenci görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Ö2: “..Gayet hoş ve eğlenceli vakit geçirdim.”

Ö5: “..Sanırım hayatımda hiç olmadığı kadar sosyal olduğumu söyleyebilirim.”

Ö6: “Birbirimizi tanımak için çeşitli etkinlikler yaptık. Ben bunları oldukça eğlenceli ve eğitici buldum. Bir gün öğretmen olduğumda uygulamayı bile düşünmüyorum değilim.”

Ö8: “..Geldiğim bölümü gerçekten okumak istediğimi, öğretmenliğin tam bana göre bir meslek olduğunu kendimce onayladım.”

Ö10: “..Arkadaşlarla tanışmanın bu kadar hızlı ve etkili olabileceğine çok şaşırdım. Artık hepsinin hobilerine kadar bir fikrim var.”

Ö12: “..Bu programı iyi ki düşünüp yapmışlar. İnsanlarla bu kadar kaynaşabileceğimi düşünmezken bu program sayesinde ilk günlerim çok mutlu ve güzel geçti.”

Ö13: “.. Aşırı sıcak bir karşılama oldu ve daha ilk günden özgüven aşılması hissettim.”

Ö16: “..Bizim için bu etkinliği düzenleyen hocamıza kendi adıma çok teşekkür ederim. Her şey o kadar iyiydi ve etkiliydi ki, bir gün ben de öğretmen olduğumda tıpkı onun gibi olmak isterim.”

Ö19: “..Gerçekten çok samimi, içten ve sıcakkanlı bir ortamda buldum kendimi, çok mutlu oldum. Tüm emek ve çabalar için teşekkür ederim.”

Ö21: “..Tanışmak için daha iyi bir yol bulunamazdı herhalde. Uygulamanın hiçbir yerinde sıkılmadım.”

Ö29: ..”Böyle bir program olmasaydı muhtemelen uzun bir süre kimseyle tanışamazdım. Utanırdım çünkü.”

Örnek cümlelere bakıldığında, yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan oryantasyon programının öğrencileri olumlu etkilediği söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada üniversiteye yeni başlayan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yaratıcı drama etkinlikleri ile uygulanan oryantasyon programı hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bulgulara bakıldığında uygulama sonrası öğrencilerin çeşitli açılardan olumlu yönde etkilendikleri görülmektedir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu arkadaşlarını hızlı ve etkili bir biçimde tanıdığını ifade etmiş, etkinlikler boyunca eğlendiklerini, sosyalleştiklerini, kendilerini mutlu hissettiklerini, özgüvenlerinin artıp korkularının azaldığını, sıcak ve samimi bir ortam bulduklarını belirtmişlerdir. Tanrıseven ve Aykaç (2013) uyguladıkları yaratıcı drama etkinlikleri sonucunda katılımcıların uyum sağlama, empati ve iletişim kurmada olumlu etkilere sahip olduklarını görmüştür. Selcik ve Oğuz (2015) ise Erasmus’a yönelik bir oryantasyon programı düzenlemişler ve yaratıcı drama yöntemi ile programı yürütmüşlerdir. Program sonunda öğrencilerin daha mutlu hissettiklerine, kendilerine güvenlerinin arttığına, eğlendiklerine ve sosyalleştiklerine yönelik dönütler almışlardır. Demir (2019) yaratıcı drama etkinlikleri ile yaptığı oryantasyon programının, öğrencilerin birbirlerini tanımasını, iletişim becerilerini geliştirmeleri, uyum içerisinde çalışmalarına katkı

sağladığını ortaya koymuştur. Benzer şekilde yine birçok araştırma iletişim, tanışma, uyum ve kişisel özellikler açısından yaratıcı dramının öğrenciler açısından olumlu etkileri olduğunu ortaya koymaktadır (Abacı, Tepeli ve Erbay, 2015; Altuntaş ve Altınova, 2015a; Altuntaş ve Altınova, 2015b; Berber, 2015; Genç, 2004; Kafalı, 2011; Sevim ve Yalçın, 2006; Türktan, 2003; Yeşilyaprak, Sundur ve Ekşisu, 2014). Ayrıca çalışma sonunda öğrencilerin öğretmenliği ve bölümü sevdikleri, dramayı fark ederek çeşitli oyunlar öğrendikleri ve öğretmeni model aldıkları da görülmüştür. Akhan, Acar ve Güngör (2018) uygulanan programın öğretmen adaylarında öğretmenlik mesleğine, üniversiteye, fakülteye, bölüme ve sınıflarına yönelik algılarında olumlu etkilere sahip olduğunu ortaya koymuşlardır. Akhan ve Arık Karamık (2019) öğretmen adaylarına yönelik uygulanan oryantasyon programının çeşitli uyum durumlarına (duygusal, kişisel, akademik, sosyal ve üniversite ortamı) anlamlı düzeyde etkisi olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Akhan ve Demir (2020) ise sosyal bilgiler öğretmen adaylarına yaratıcı drama ile desteklenmiş oryantasyon eğitimi vermişler ve öğretmen adaylarının fakülteye ve üniversiteye uyum sağlamada başarılı olduklarını ortaya koymuşlardır. Tüm bu çalışmalar, mevcut çalışmanın sonuçları ile benzerlik göstermesi bakımından önemlidir.

Çalışmadan elde edilen bir diğer sonuç ise öğrencilerin oryantasyon programına dair önyargılarının tamamen olumsuz duygulardan oluşmasıdır. Öğrenciler oryantasyon programına dair çeşitli önyargılar barındırmaktadır. Bunlar, oryantasyonun sıkıcı, kısa bir sunumdan ibaret olduğu, hocanın ciddi bir şekilde derse giriş yaptığı, oluşan soğuk ortamda korku, kaygı, yalnızlık hislerinin olduğu ve yabancılaşma çekildiği şeklinde ifade edilmiştir. Yaratıcı drama etkinlikleri ile uygulanan oryantasyon programından sonra ise öğrencilerde yer alan tüm bu olumsuz düşüncelerin kaybolduğu görülmüştür. Bu açıdan bakıldığında da bu araştırma, öğrencilerin oryantasyona dair olumsuz önyargılarını kırdığının bir göstergesi olabilir. Benzer şekilde Demir (2009) öğretmen adaylarının yaratıcı drama ile uygulanan oryantasyon eğitimi olmasaydı kişisel, sosyal ve duygusal olarak çeşitli sorunlarla karşılaşacakları sonucuna ulaşmıştır. Akhan ve Demir (2020) de öğrencilerin yaratıcı drama sayesinde önyargı, korku ve kaygı gibi olumsuz duygulardan uzaklaştığını tespit etmiştir.

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda, üniversiteye yeni başlayan tüm öğrenciler için oryantasyon programlarının desteklenerek zorunlu hale gelmesi ve yaratıcı drama etkinlikleri içeren oryantasyon programlarının planlanıp uygulanması önerilebilir. Bu çalışma Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri ile sınırlıdır. Farklı bölümlerdeki öğrenciler için de oryantasyon uygulamaları yapılabilir ve sonuçlar karşılaştırılabilir. Uygulanan oryantasyon programında, yaratıcı drama gibi öğrenciyi merkeze alan ve etkin halde tutan yöntemler kullanılabilir.

KAYNAKÇA

Abacı, S., Tepeli, K., ve Erbay, F. (2015). Yaratıcı drama eğitiminin ergenlerin sosyal becerilerine etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 10(2), 191-200.

Adıgüzel, Ö. (2017). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: PegemA Yayınları.

Akhan, N. E., Acar, H., ve Güngör, B. (2018). Eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyum programı öncesi ve sonrasındaki metaforları. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(12), 174-194.

Akhan, N. E., ve Arık Karamık, G. (2019). Eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyumlarının yaratıcı drama ile sağlanması. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 141-152.

Akhan, N. E. ve Demir, K. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının fakülteye uyum süreçlerinin yaratıcı drama ile desteklenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 53, 266-292.

Akoğuz, M. (2002). *İletişim becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı dramının etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Altıkulaç, A. (2008). *8. sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde bir öğretim tekniği olarak "drama"*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Altuntaş, O., ve Altınova, H.H. (2015a). Yaratıcı drama yönteminin üniversite öğrencilerinin sosyal sorun çözme becerilerine etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 10(4), 49-62.
- Altuntaş, O., ve Altınova, H.H. (2015b). Yaratıcı Drama Yönteminin Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Gereksinimlerine Etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 10(11), 113-126.
- Antepli, A. S., Haktanır, G., ve Cihangir, S. (2000). Drama eğitimi almanın yetişkinlerin benlik kavramları üzerine etkisi, 2. drama liderleri buluşması ve ulusal drama semineri içinde (121-130), Ankara: Oluşum Tiyatrosu ve Drama Atölyesi.
- Aykaç, M. (2007). İlköğretim sanat etkinlikleri dersinde yaratıcı drama yönteminin öğrenci memnuniyeti açısından değerlendirilmesi, *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(3-4), 27-43.
- Aykaç, M. ve Aykaç, N. (2019). Yaratıcı drama temelli etkinliklerin kültürlerarası duyarlılık ve göçmen algısı üzerine etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 14(1), 73-98.
- Baker, R. W., McNeil, O., ve Siryk, B. (1985). Expectations and reality in freshman adjustment to college. *Journal of Counseling Psychology*, 32, 94-103.
- Batdı, V. Vve Elaldı, S. (2020). Effects of drama method on social communication skills: A comparative analysis. *International Journal of Research in Education and Science*, 6(3), 435-457.
- Beekhoven, S., De Song, U., ve Van Hout, H. (2004). The impact of first-year students' living situation on the integration process and study progress. *Educational Studies*, 30(3), 277-290.
- Berber, Ş. S. (2015). *Okul öncesi 5 yaş çocukları için eğitici drama temelli okula uyum programının değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Ceyhan, E. (1995). Oryantasyon eğitimi. *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, 42, 14-15.
- Debre, İ. (2008). *İlköğretim sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde ders anlatım stratejisi olarak dramatizasyonun kullanılmasının öğrencinin başarı düzeyine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Demir, K. (2019). Yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan oryantasyon çalışmalarının değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 14(1), 161-179.
- Dodwell, C. (2002). Building relationships through drama: The action track project (1). *Research in Drama Education*, 7(1), 43-48.
- Evin, G. İ. (2009). Yaratıcı drama yönteminin sosyal bilgiler dersi başarısı ve derse yönelik tutum üzerindeki etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34(360), 5-13.
- Genç, N. H. (2004). Drama eğitiminin üniversite öğrencilerinin öğretmen, arkadaş, eğitim ve okula yönelik tutumlarına etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 314, 30-38.
- Gerdes, H., ve Mallinckrodt, B. (1994). Emotional, social and academic adjustment of college students: a longitudinal study of retention. *Journal of Counseling and Development*, 72, 281-286.
- Giaitzis, L. (2007). *Using dramatic activity to enhance junior core french students' motivation and oral communication skills*. USA: Brook University, St. Catharines, Ontario.
- Günaydın, G. (2008). *İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler öğretiminde drama yönteminin erişimi ve tutum üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Hui, A., ve Lau, S. (2006). Drama education: A touch of the creative mind and communicative expressive ability of elementary school children in Honk Kong. *Thinking Skills and Creativity*, 1(1), 34-40.

- Kafalı, E. (2011). *Yüksek öğretime yeni başlayan öğrencilerin uyum becerilerini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ.
- Karahan, T. F., Sardoğan, M. E., Özkamalı, E., ve Dicle, A. N. (2005). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum düzeylerinin denetim odağı ve atılganlık düzeyleri açısından incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 6-15.
- Kartal, T. (2009). *İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler dersi ilk çağ tarihi konularının öğretiminde drama yönteminin öğrenci başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Kaya, D. (2011). *Yetişkin zihin engelli bireylerin sosyal becerilerinin gelişiminde yaratıcı drama yönteminin etkililiğinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Köseoğlu, İ. (2006). *Coğrafya öğretiminde problem çözme stratejisi olarak dramatizasyonun kullanılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Selcik, O. ve Oğuz, A. (2015). The application of creative drama method in erasmus orientation programme. *The Journal of International Social Research*, 8(37), 811-815.
- Sevim, S. A., ve Yalçın, İ. (2006). Kısa süreli bir oryantasyon programı denemesi: Öğrencilerin uyum düzeyleri ve programa ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(2), 217-233.
- Şimşek Aylıkçı, E. (2001). *Sosyal bilgiler öğretiminde drama yönteminin kalıcılığın artırılmasında kullanılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Tanrıseven, I., ve Aykaç, M. (2013). Üniversite öğrencilerinin yaratıcı dramının kişisel ve mesleki yaşantılarına katkısına ilişkin görüşleri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2013(15), 329-348.
- Türktan, N. S. (2003). *The effect and therapeutic factors involved in short-term semi-structured support group intervention fore enhancing adjustment of freshman in transition to university*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ünsal, B. (2005). *İlköğretim ikinci kademe (6, 7, 8. sınıflar) Türkçe dersinde drama yönteminin çocukların dil ve anlatım becerilerine katkısı*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yeşilyaprak, B., Sundur, T. Y., ve Ekşisu, M. (2014). *Ortaöğretime uyum programı pilot uygulama ve değerlendirme raporu*. http://www.meb.gov.tr/earged/unicef/ORTAogRETi-ME_UYUM_PROGRAMI_PILOT_UYGULAMA_VE_DEGERLENDIRME_RAPORU.pdf. 02.11.2019 tarihinde erişilmiştir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

